

Comisia pentru petiții

19.9.2024

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Subiect: Petiția nr. 0025/2024, adresată de D. M., de cetățenie franceză, în numele R.O.S.O (Regroupement des Organismes de Sauvegarde de l'Oise), privind pretinsa nerespectare a Directivei (UE) 2020/2184 în Franța

1. Rezumatul petiției

Petiționarul transmite o petiție privind nerespectarea Directivei (UE) 2020/2184 privind calitatea apei destinate consumului uman în departamentul francez Oise. El explică că activitatea agricolă intensivă afectează grav zona, în care se află o serie de bazine hidrografice care sunt eligibile pentru planuri de prevenire subvenționate de agenția locală de gospodărire a apelor. Totuși, petiționarul condamnă, de asemenea, lipsa acțiunii aleșilor și a autorităților locale. Potrivit lui, majoritatea bazinelor hidrografice din Oise vor deveni neconforme până la sfârșitul anului 2024. Petiționarul invocă autorizații contradictorii care depășesc valorile temporare privind sănătatea și subliniază tratamentul inegal al consumatorilor în funcție de zona în care locuiesc. El afirmă că asociația pe care o reprezintă a întreprins acțiuni în justiție, dar că depune și această petiție, având în vedere numărul mare de cazuri de nerespectare a Directivei (UE) 2020/2184 și ca răspuns la problemele de sănătate publică.

2. Admisibilitate

Declarată admisibilă la 12 aprilie 2024. Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 227 alineatul (5) din Regulamentul de procedură – noul articol 233 alineatul (5) din Regulamentul de procedură].

3. Răspunsul Comisiei, primit la 19 septembrie 2024

Observațiile Comisiei

Calitatea apei potabile în UE este reglementată de Directiva privind apa potabilă¹. Această directivă stabilește standarde minime de calitate pentru apa potabilă la nivelul UE în ceea ce privește anumiți parametri microbiologici și chimici. În conformitate cu *articolul 4*, statele membre trebuie să ia măsurile necesare pentru a se asigura că apa destinată consumului uman este sănătoasă și curată.

Anexa I partea B din directivă impune o valoare-limită de 0,10 µg/l pentru fiecare pesticid în parte, cu o valoare-limită de 0,50 µg/l pentru *Pesticide Total* (i.e. suma tuturor pesticidelor). Cloridazonul a fost autorizat în UE pentru utilizare ca substanță activă în produsele fitosanitare de la 1.1.2009 până la 31.12.2018². Autoritățile franceze au confirmat că cloridazonul este considerat un metabolit³ relevant în contextul Directivei privind apa potabilă, ceea ce înseamnă că ele trebuie să asigure respectarea valorilor limită indicate mai sus. În ceea ce privește clorotalonilul, o evaluare recentă a doi metaboliți ai acestuia, R417888 și R471811, a arătat că cel din urmă ar trebui să fie considerat relevant în contextul Directivei privind apa potabilă⁴, în timp ce al doilea a fost caracterizat ca fiind nerelevant.

Informații privind calitatea apei potabile în Franța sunt accesibile publicului⁵, în conformitate cu *articolul 17* din directiva respectivă. Autoritățile departamentale publică informații specifice privind prezența cloridazonului în apa potabilă⁶.

În conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Directiva-cadru privind apa (DCA)⁷, statele membre au fost obligate să se asigure, până la 21 decembrie 2015, că toate corpurile de apă respectă o serie de obiective de mediu, printre care asigurarea faptului că toate corpurile de apă de suprafață ajung la o stare ecologică sau chimică bună sau un potențial ecologic bun, iar corpurile de apă subterană ating o stare chimică și cantitativă bună și că starea tuturor corpurilor de apă nu se înrăutățește. În anumite condiții, statele membre pot justifica, pentru un anumit corp de apă, o amânare, până în 2027, a termenului-limită pentru atingerea acestor obiective [articolul 4 alineatul (4) din Directiva DCA] sau realizarea unor obiective de mediu mai puțin stricte, cu condiția îndeplinirii criteriilor stabilite la articolul 4 alineatul (5).

În conformitate cu articolul 7 din Directiva DCA, pentru corpurile utilizate pentru captarea apei potabile, statele membre trebuie să asigure protecția necesară în cazul corpurilor de apă identificate pentru a preveni deteriorarea calității acestora, cu scopul de a reduce nivelul tratamentului de purificare necesar pentru producerea apei potabile. Statele membre raportează din șase în șase ani cu privire la progresele înregistrate în atingerea obiectivelor de mediu prevăzute de Directiva DCA, prin publicarea planurilor lor de management al bazinelor hidrografice, în conformitate cu articolul 13 din Directiva DCA.

Comisia monitorizează progresele înregistrate în punerea în aplicare a Directivei DCA în cadrul evaluării în curs a celei de-a treia versiuni a planurilor de management ale bazinelor hidrografice pentru perioada 2021-2027, în special în ceea ce privește starea lor, justificările

¹ [Directiva \(UE\) 2020/2184](#) privind calitatea apei destinate consumului uman, *JO L 435*, 23.12.2020, p. 1-62.

² [Regulamentul de punere în aplicare \(UE\) nr. 540/2011 al Comisiei](#), *JO L 153*, 11.6.2011, p. 1.

³ <https://www.anses.fr/fr/system/files/EAUX2022SA0162-b.pdf>

⁴ <https://www.anses.fr/fr/system/files/EAUX2023SA0142.pdf>

⁵ <https://sante.gouv.fr/sante-et-environnement/eaux/eau>

⁶ <https://www.hauts-de-france.ars.sante.fr/metabolites-de-la-chloridazone-dans-leau-du-robinet-les-reponses-aux-questions-les-plus-frequentes>

⁷ [Directiva 2000/60/CE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, *JO L 327*, 22.12.2000.

pentru eventualele derogări, inclusiv cele prevăzute la articolul 4 alineatul (7) din Directiva DCA pentru noile proiecte de dezvoltare umană sustenabilă care le-ar putea deteriora starea, și măsurile planificate pentru a aduce toate corpurile de apă într-o stare bună până în 2027. Această evaluare nu vizează cazuri specifice, ci punerea în aplicare generală a Directivei DCA în Franța.

Conform celei de-a treia versiuni a planului Franței de management al bazinului hidrografic Sena-Normandia, raportată Comisiei în 2022, 26 % din corpurile de apă de suprafață și 36 dintre cele 57 de corpuri de apă subterană erau poluate, în 2022, cu pesticide peste pragurile stabilite. Poluarea difuză cauzată de agricultură constituie în continuare o problemă majoră pentru bazinul hidrologic. Cea de-a treia versiune a planului de management al bazinului hidrografic adoptă pentru întregul bazin o politică ambițioasă de reducere a poluării difuze. Programul de măsuri vizează, în primul rând, protecția a 378 de puncte de captare a apei prin intermediul unor programe de acțiune. De exemplu, dezvoltarea agriculturii ecologice și a altor culturi care necesită mai puțini factori de producție este încurajată pentru a acoperi, înainte de 2027, jumătate din zonele de aprovizionare pentru captările de apă sensibile și prioritare în scopul producerii apei potabile. Schemele SAGE („Schema d’Aménagement et de Gestion de l’Eau”, un instrument de planificare mai detaliat decât planul de management al bazinului hidrografic) trebuie să asigure refacerea calității apei în zonele de aprovizionare destinate captării sensibile și prioritare a apei potabile și, într-un sens mai larg, a corpurilor de apă care sunt expuse riscului din cauza poluării difuze cu pesticide și/sau nitrați. În urma consultării părților interesate, aceste demersuri pot include măsuri precum prezența zonelor tampon mai mari decât cele obligatorii, practicile adaptate și/sau reducerea pesticidelor și a îngrășămintelor utilizate. Bugetul alocat măsurilor agricole în cea de-a treia versiune a planului de management al bazinului hidrografic Sena-Normandia pentru perioada 2022-2027 este de două ori mai mare decât cel alocat măsurilor agricole în cea de-a doua versiune a planului de management al bazinului hidrografic pentru perioada 2015-2021.

Concluzie

Statele membre sunt principalele responsabile pentru punerea în aplicare a legislației pe teritoriul lor. Comisia poate iniția acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor (acțiune în justiție) împotriva unei țări din UE care nu își îndeplinește obligația de a pune în aplicare dreptul UE.

Comisia a decis recent să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene⁸ cu privire la nerespectarea de către Franța a valorii-limită a nitraților din apa potabilă în anumite regiuni.

Comisia se așteaptă ca Franța să ia toate măsurile necesare pentru a îndeplini cerințele legislației UE, astfel cum sunt descrise în cea de-a treia versiune a planului de management al bazinului hidrografic pentru Sena-Normandia, și măsuri suplimentare în cazul în care acestea se dovedesc a fi insuficiente.

În conformitate cu abordarea politică detaliată recent în comunicarea Comisiei intitulată „Asigurarea respectării dreptului Uniunii pentru o Europă care răspunde așteptărilor”⁹, Comisia acordă prioritate eforturilor de asigurare a respectării prevederilor, în calitate de gardian al tratatelor, în acele cazuri structurale ce prezintă o încălcare sistematică a dreptului UE într-un stat membru.

Dacă dovezi ulterioare vor indica o încălcare sistemică a dreptului UE, Comisia va lua în

⁸ [INFR\(2020\)2273](#)

⁹ [COM\(2022\)0518 final](#)

considerare măsuri suplimentare, în funcție de necesități.